

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 2Co/317/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7517209263
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 05. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Anna Slovinská
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2020:7517209263.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Anny Slovinskej a sudkýň JUDr. Zuzany Matyiovej a JUDr. Aleny Mikovej v spore žalobcu: Z. A., nar. XX.X.XXXX, C. B. XXX/X, XXX XX Č., zastúpený Advokátskou kanceláriou JUDr. Peter Rybár, s.r.o., so sídlom Kuzmányho 29, 040 01 Košice, IČO: 47 234 466, proti žalovanému: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, 811 09 Bratislava, IČO: 35 807 598, o zaplatenie 2.746 € s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Košice - okolie č. k. 8Csp/169/2017-105 zo dňa 16. septembra 2019, takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e výrok rozsudku, ktorým bola žaloba v prevyšujúcej časti zamietnutá a vo výroku o trovách konania.

Stranám sporu náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a.

odôvodnenie:

1.Okresný súd Košice - okolie (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozsudkom č. k. 8Csp/169/2017-105 zo dňa 16. septembra 2019 uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 1.194 € s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne od 27.9.2017 do zaplatenia, všetko do troch dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku (I.), v prevyšujúcej časti žalobu zamietol (II.) a žalovanému nepriznal náhradu trov konania (III.).

2.Rozhodol tak o žalobe žalobcu, ktorou sa domáhal od žalovaného zaplatenia sumy 2.746 € spolu s úrokom vo výške 5,50 % ročne od 23.10.2013 do zaplatenia titulom bezdôvodného obohatenia, sumy 1000 € titulom finančného zadosťučinenia a náhrady trov konania. Žalobca svoju žalobu odôvodnil tým, že so žalovaným uzavrel niekoľko spotrebiteľských zmlúv, ktoré neobsahovali náležitosti požadované zákonom a úroky za poskytnuté úvery boli dohodnuté v rozpore s dobrými mravmi. Dňa 15.3.2013 uzavrel so žalovaným zmluvu o úvere č. 901301567 (ďalej len „zmluva č. 1“), na základe ktorej žalovaný poskytol žalobcovi úver vo výške 500 €, ktorý sa žalobca zaviazal vrátiť spolu s poplatkom 484 €, t. j. celkovo zaplatiť 984 € a tento úver splatil dňa 24.10.2013. Dňa 23.10.2013 uzavrel žalobca so žalovaným zmluvu o úvere č. 901301862 (ďalej len „zmluva č. 2“), na základe ktorej žalovaný poskytol žalobcovi úver vo výške 1.000 €, ktorý sa žalobca zaviazal vrátiť spolu s poplatkom vo výške 968 €, t. j. celkovo zaplatiť 1.968 € a tento úver splatil dňa 1.4.2015. Dňa 1.4.2015 uzavrel žalobca so žalovaným zmluvu o úvere č. 901302587 (ďalej len „zmluva č. 3“), na základe ktorej žalovaný poskytol žalobcovi úver vo výške 1.00 €, ktorý sa žalobca zaviazal vrátiť a zaplatiť odplatu pri poskytnutí finančných prostriedkov a úrok spojený so spotrebiteľským úverom vo výške 872 €, t. j. zaplatiť celkovo 1.872 € a tento úver splatil dňa 3.2.2017. Dňa 1.7.2015 uzavrel žalobca so žalovaným zmluvu o úvere č. 901302802 (ďalej len „zmluva č. 4“), na základe ktorej žalovaný poskytol žalobcovi úver vo výške 350 €, ktorý sa žalobca zaviazal vrátiť a zaplatiť odplatu pri poskytnutí finančných prostriedkov a úrok spojený so spotrebiteľským úverom vo výške 322 €, t. j. zaplatiť celkovo 672 € a tento úver splatil dňa 22.2.2016. Čo sa týka

uvedených zmlúv žalobca uviedol, že neobsahujú náležitosti v zmysle § 9 ods. 2 písm. k/a y/ zák. č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch (ďalej len „ZoSÚ“) a je v nich uvedená nesprávna RPMN a tiež výška úroku. Z poskytnutých úverov musel žalovanému zaplatiť veľmi vysoké sumy titulom celkových nákladov úveru, čo považoval za v rozpore s dobrými mravmi. Absencia zákonom požadovaných náležitostí v zmluvách o spotrebiteľských úveroch má podľa žalobcu za následok ich bezúčnosť a bezpoplatkovosť v zmysle § 11 ods. 1 ZoSÚ. Tiež uviedol, že výška dojednaných úrokov je v rozpore s dobrými mravmi. Žiadal preto, aby súd prvej inštancie zaviazal žalovaného na zaplatenie 2.746,- Eur titulom bezdôvodného obohatenia. Vo vzťahu k nároku na primerané finančné zadosťučinenie vo výške 1000,- Eur poukázal na ust. § 3 ods. 5 zák. č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa. Žalovaný poprel tvrdenia žalobcu, tvrdil že zmluvy o úveroch obsahujú všetky zákonom požadované náležitosti a preto nemožno tieto úvery považovať za bezúčonné a bez poplatkov. Zároveň vzniesol aj námietku premlčania.

3. Súd prvej inštancie mal z vykonaných dôkazov za preukázané, že tvrdenia žalobcu v žalobe ohľadne poskytnutých súm titulom predmetných zmlúv o úveroch a dohodnutých podmienok sú pravdivé. Zmluvou o úvere č. 901301567, na základe ktorej poskytol veriteľ dlžníkovi úver vo výške 500 € sa dlžník zaviazal vrátiť tento úver veriteľovi spolu s poplatkom 484 € v jednej splátke, teda spolu zaplatiť 984 € do 5.3.2014 na účet veriteľa alebo v hotovosti mandatárovi. V zmysle predmetnej zmluvy poplatok dlžníka spojený s úverom je tvorený súčtom úroku vo výške 39,15% ročne z poskytnutého úveru, čo predstavuje sumu 195,75 € a administratívnych nákladov na vypracovanie a uzatvorenie zmluvy o úvere vo výške 288,25 € s tým, že dlžník berie na vedomie, že RPMN úveru je 96,80%. Listom zo dňa 28.10.2013 oznámil žalovaný žalobcovi, že úver, ktorý čerpal na základe Zmluvy o úvere č. 901301567 bol dňa 24.10.2013 uhradený v plnej výške. Zmluvou o úvere č. 901301862 poskytol žalovaný žalobcovi úver vo výške 1000 € a žalobca sa zaviazal tento úver vrátiť zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom vo výške 968 €, teda zaplatiť celkovú čiastku 1.968 €. V zmysle predmetnej zmluvy poplatok dlžníka spojený s úverom je tvorený súčtom úroku vo výške 39,15% ročne z poskytnutého úveru, čo predstavuje sumu 391,50 € a administratívnych nákladov na vypracovanie a uzatvorenie zmluvy o úvere vo výške 576,50 €. Listom zo dňa 8.4.2015 oznámil žalovaný žalobcovi, že úver ktorý čerpal na základe Zmluvy o úvere č. 901301862 zo dňa 23.10.2013 bol dňa 2.4.2015 uhradený v plnej výške. Zmluvou o spotrebiteľskom úvere č. 901302587, na základe ktorej poskytol žalobcovi úver vo výške 1000 € sa žalobca zaviazal vrátiť poskytnutý úver spolu s odplatom t. j. zaplatiť celkovú čiastku 1.872 €. Podľa článku 2 tejto Zmluvy odplata dohodnutá v tejto zmluve predstavovala sumu 280 €, čo predstavuje RPMN vo výške 28%. Podľa článku 3 tejto Zmluvy bol úrok vo výške 59,20%. Termín konečnej splatnosti bol uvedený ako 1.4.2016. Z prehľadu splátok mal súd prvej inštancie za preukázané, že žalobca uhradil na zmluvu č. 901302587 sumu 1.872 €. Zmluvou o úvere č. 901302802, na základe ktorej žalovaný poskytol žalobcovi úver vo výške 350 Eur sa žalovaný zaviazal poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť spolu s odplatom vo výške 322 €, t. j. zaplatiť celkovú čiastku 672 €. Podľa článku 2 tejto Zmluvy odplata pri poskytnutí peňažných prostriedkov bola vo výške 98 €, čo predstavuje RPMN vo výške 28% a podľa článku 3 tejto zmluvy bol úrok dojednaný vo výške 64% ročne. Termín konečnej splatnosti bol stanovený na 1.7.2015. Listom zo dňa oznámil žalovaný žalobcovi, že úver, ktorý čerpal na základe Zmluvy o úvere č. 901302802 zo dňa 1.7.2015 bol dňa 22.2.2016 splatený v plnej výške.

4. Súd prvej inštancie na vec aplikoval ustanovenia § 1 ods. 2, § 2, § 9 ods. 2, § 11 ods. 1 a § 19 ods. 2 zák. č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, § 3 ods. 5 zák. č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa, § 451 ods. 1 a 2, § 107 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka a dospel k záveru, že žaloba žalobcu je čiastočne dôvodná. Zmluvy, na základe ktorých žalovaný ako veriteľ poskytol žalobcovi spotrebiteľské úvery neobsahujú zákonom požadované náležitosti, resp. údaje o týchto náležitostiach sú uvedené nesprávne, a to konkrétne výšku RPMN a výšku, počet a termíny splátok, istiny a iných poplatkov, v dôsledku čoho sa predmetné úvery v zmysle § 11 ods. 1 písm. b/ považujú za bezúčonné a bez poplatkov. K absencii povinnej obsahovej náležitosti v zmysle § 9 ods. 2 písm. k/ ZoSÚ súd prvej inštancie uviedol, že žalovaný pri výpočte RPMN vo výške nezohľadnil všetky potrebné údaje v zmysle § 19 ods. 2 ZoSÚ v dôsledku čoho bola výška RPMN vypočítaná nesprávne v nižšej výške než správne mala byť, čo mohlo u spotrebiteľa mylne navodiť pocit výhodnosti daného úveru. Z uvedeného je potom zrejmé, že v týchto zmluvách bola uvedená v neprospech spotrebiteľa nižšia RPMN. V súvislosti s absenciou povinnej obsahovej náležitosti v zmysle § 9 ods. 2 písm. l/ súd prvej inštancie uviedol, že v zmysle ustálenej judikatúry nemožno od veriteľa žiadať, aby v zmluvách uvádzal presný rozpis plánovanej amortizácie dlhu, teda rozpis splátok na istinu a úroky a iné poplatky, avšak všetky spotrebiteľské zmluvy, ktoré žalobca so žalovaným uzavrel neobsahujú výšku, počet a termíny splátok vôbec. V dôsledku

týchto skutočností sa predmetné zmluvy musia považovať za bezúročné a bez poplatkov a z toho dôvodu došlo na strane žalovaného k bezdôvodnému obohateniu vo výške 2.746,- Eur. Nakoľko však žalovaný vzniesol v konaní námietku premlčania, nárok na vrátenie bezdôvodného obohatenia prijatého zo zmlúv č. 1 zo dňa 13.3.2013 a č. 2 zo dňa 23.10.2013 je premlčaný. Subjektívna premlčacia lehota na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia začala plynúť momentom kedy sa žalobca dozvedel o vzniku bezdôvodného obohatenia na jeho úkor. Žalobca v konaní uviedol, že sa o bezdôvodnom obohatení dozvedel až od Združenia na ochranu práv občana - AVES, avšak súd prvej inštancie v tejto súvislosti uviedol, že právna kvalifikácia samotného bezdôvodného obohatenia v tomto prípade nie je určujúca. Subjektívna premlčacia lehota začína plynúť v okamihu, kedy sa žalobca dozvedel o takých skutkových okolnostiach, z ktorých možno vyvodíť zodpovednosť za bezdôvodné obohatenie. Nakoľko sa znalosť zákona predpokladá, spotrebiteľ disponuje už pri uzavretí zmluvy skutkovými informáciami, čo v zmluve chýba alebo odporuje zákonu a preto ak plnil na základe zmluvy neplatnej z týchto dôvodov, od počiatku plnil s vedomím skutočností objektívne umožňujúcich poznanie, že sa tým veriteľ na jeho úkor obohatil. Subjektívna lehota na vydanie bezdôvodného obohatenia preto začína plynúť úhradou tej ktorej splátky nad rámec skutočne poskytnutých peňazí. Úvery poskytnuté na základe zmluvy č. 1 zo dňa 13.3.2013 a zmluvy č. 2 zo dňa 23.10.2013 boli uhradené v plnej výške, na zmluvu č. 1 24.10.2013 a na zmluvu č. 2 2.4.2015 pričom žalobca uplatnil svoj nárok žalobou podanou na súde až 8.4.2017, teda po uplynutí dvojročnej subjektívnej premlčacej lehoty. Z tohto dôvodu žalobu v časti o zaplatenie 1.452 € súd prvej inštancie zamietol. Zároveň dodal, že neboli preukázané dôvody na aplikáciu 10 - ročnej objektívnej premlčacej doby na vydanie bezdôvodného obohatenia. V súvislosti so zamietnutím nároku na primerané finančné zadosťučinenie žalobcu súd prvej inštancie konštatoval, že toto je možné žiadať v prípade ak spotrebiteľ na súde úspešne uplatní porušenie svojho práva, nakoľko však žalobca bol úspešný s uplatnením svojho nároku len v rozsahu 32%, nie je možné vyvodíť záver o úspešnosti žalobcu a preto by priznanie finančného zadosťučinenia bolo v rozpore s účelom sledovaným ustanovením § 3 ods. 5 zák. č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa. O trovách konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP s tým, že úspešnému žalovanému trovy konania nevznikli.

5. Proti zamietavému výroku rozsudku súdu prvej inštancie podal žalobca v zákonnej lehote odvolanie a to z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. b/, d/, f/ a h/. Nesúhlasil so záverom súdu prvej inštancie v tejto časti a mal za to, že zo strany žalovaného nedošlo k riadne, kvalifikovanému a dostatočne odôvodnenému vzneseniu námietky premlčania. Podľa názoru žalobcu je absurdné, aby len jednoduché uvedenie zákonného ustanovenia o existencii premlčacích lehôt stačilo na vznesenie námietky premlčania bez ďalšieho odôvodnenia či predloženia dôkazov pričom dôkazné bremeno tohto tvrdenia spočívalo práva na žalovanom. Mal za to, že chýbajúce tvrdenia žalovaného boli nahradené závermi súdu prvej inštancie pričom sa domnieval, že takýto postup by mohol naplniť znaky arbitrárnosti a svojvôle súdu prvej inštancie v jeho rozhodnutí. Tvrdil, že súd prvej inštancie týmto „pomohol“ žalovanému, nakoľko ho nevyzval na predloženie dôkazov o tomto tvrdení a tieto nahradil vlastnou úvahou a vznesení námietky premlčania. Tiež nesúhlasil s právnym posúdením otázky plynutia subjektívnej premlčacej doby z dôvodu, lebo okamih začiatku plynutia tejto doby je možné stanoviť na okamih, kedy sa žalobca skutočne dozvedel o tom, že žalovaný sa na jeho úkor obohatil. O týchto skutočnostiach sa žalobca dozvedel až po prvej porade so svojim právnym zástupcom, ktorého vyhľadal za účelom usporiadania jeho jednotlivých záväzkových vzťahov so svojimi veriteľmi. Tvrdil, že pre začiatok plynutia subjektívnej premlčacej lehoty je rozhodujúci okamih kedy sa žalobca skutočne dozvedel o bezdôvodnom obohatení na jeho úkor a nie len predpokladaná vedomosť oprávneného subjektu. Ďalej nesúhlasil ani so záverom súdu prvej inštancie ohľadom vedomosti resp. nevedomosti spotrebiteľa o bezdôvodnom obohatení keď súd prvej inštancie skonštatoval, že žalobca musel vedieť o bezdôvodnom už keď kontaktoval Združenie na ochranu práv občana - AVES. Tento argument súdu prvej inštancie podľa názoru žalobcu nemožno považovať za relevantný a vôbec z neho nevyplýva, kedy sa mal žalobca o vzniku bezdôvodného obohatenia dozvedieť. A pokiaľ súd prvej inštancie vychádzal v tejto otázke z princípu „nezalosť práva neospravedlňuje“ je potrebné poukázať na skutočnosť, že v tomto prípade tento princíp musí ustúpiť dôležitejšiemu princípu, a to princípu ochrany spotrebiteľa. Ďalej trval aj na aplikácii 10 - ročnej objektívnej premlčacej lehoty nakoľko mal za to, že k bezdôvodnému obohateniu zo strany žalovaného došlo na úkor žalobcu úmyselne. V tejto súvislosti poukázal na skutočnosť, že už od účinnosti zák. č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch sa od veriteľov vyžaduje uvádzanie niektorých konkrétnych náležitostí v spotrebiteľských zmluvách, medzi nimi aj výška RPMN či termín konečnej splatnosti a v dôsledku neuviedenia týchto náležitostí sa môže poskytnutý úver považovať za bezúročný a bez poplatkov. Preto v zmysle princípu „nezalosť zákona neospravedlňuje“ musel žalovaný o tejto povinnosti vedieť a aj napriek tomu tieto náležitosti neuviedol a dožadoval sa

zaplatenia celej čiastky úveru spolu s úrokmi a poplatkami, teda musel mať vedomosť, že takýmto konaním si privodzuje bezdôvodné obohatenie. V súvislosti s úmyslom žalovaného obohatiť sa na úkor poukázal aj na neprimerane vysoké úroky dohodnuté v zmluve vo výške 90% ročne. Aj bežnému občanovi musí byť známe, že úroky v takej výške sú v rozpore s dobrými mravmi a preto ak žalovaný úroky v tejto výške požadoval, nemožno pochybovať o minimálne nepriamom úmysle obohatiť sa na úkor žalobcu. Okrem iného žalovaný bol na toto konanie upozornený niekoľkými skoršími súdnymi rozhodnutiami, preto v čase uzatvárania zmluvy so žalobcom musel vedieť, že toto konanie je v rozpore so zákonom. V súvislosti so zamietnutím nároku na primerané finančné zadosťučinenie uviedol, že s takýmto postupom súdu prvej inštancie nesúhlasí nakoľko súd prvej inštancie sám vo svojom rozhodnutí konštatoval porušenie práv žalobcu. Žalobca bol z časti neúspešný len v dôsledku premlčania jeho nárokov, nie v dôsledku, že by si svoj nárok úspešne neuplatnil. Ak súd prvej inštancie zamietol časť jeho nároku v dôsledku premlčania mohol žalobcovi priznať primerané finančné zadosťučinenie za časť, v ktorej bol žalobca úspešný. V závere preto žiadal odvolací súd, aby zmenil odvolaním napadnutý výrok rozsudku tak, že žalovanému uloží povinnosť zaplatiť žalobcovi aj 1.552 € spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy od 27.9.2017 do zaplatenia a primerané finančné zadosťučinenie vo výške 1000 € a zároveň priznal žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

6. Žalovaný sa k podanému odvolaniu nevyjadril.

7. Krajský súd v Košiciach ako odvolací súd prejednal odvolanie žalobcu ako podané včas a oprávnenou osobou, proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné, bez nariadenia odvolacieho pojednávania v súlade s § 385 ods. 1 CSP a contrario, v rozsahu danom § 379 a § 380 CSP z hľadísk uplatnených odvolacích dôvodov a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné. Žalobca odvolaním napadol len druhý výrok rozsudku, ktorým súd prvej inštancie v prevyšujúcej časti žalobu zamietol. Predmetom preskúmania odvolacím súdom je tak len tento výrok a súvisiaci výrok o trovách konania.

8. Rozsudok je v napadnutých výrokoch vecne správny, preto ho odvolací súd podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil. Rozsudok bol verejne vyhlásený na Krajskom súde v Košiciach dňa 28.5.2020, pričom miesto a čas verejného vyhlásenia rozhodnutia boli zverejnené na úradnej tabuli a webovej stránke Krajského súdu v Košiciach v súlade s § 219 ods. 1,3 CSP, § 378 ods. 1 CSP.

9. Odvolateľ použil odvolacie dôvody podľa § 365 ods. 1 písm. b/, d/, f/, h/ CSP. Odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. b/ CSP je naplnený, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Ide o taký procesný postup súdu, ktorým sa strane sporu odnímajú tie procesné práva, ktoré mu zákon priznáva. Vo všeobecnosti ide o taký postup súdu, ktorým sa účastníkovi znemožní realizácia jeho procesných práv, priznaných mu v občianskom súdnom konaní za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov. Dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. d/ CSP sa rozumie také porušenie procesných predpisov, ktoré mohlo mať vplyv na výrok napadnutého rozhodnutia. Ide predovšetkým o porušenie procesných práv účastníka, ktorého dôsledok sa mohol (nemusel) prejavíť vo výsledku konania formulovanom vo výroku súdneho rozhodnutia vo veci samej. Podstata odvolacieho dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. f) CSP spočíva predovšetkým v nesprávnom postupe súdu prvého stupňa pri hodnotení výsledkov dokazovania. Dôsledkom je to, že súd berie do úvahy skutočnosti, ktoré z dôkazov nevyplývajú alebo neboli účastníkmi prednesené, prípadne neprihliada na skutočnosti, ktoré boli preukázané či vyplývajú z prednesov účastníkov. Nesprávne skutkové zistenia môžu byť aj výsledkom logických rozporov pri hodnotení dôkazov s osobitným zreteľom na závažnosť, zákonnosť a pravdivosť získaných poznatkov. Odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. h/ CSP je v praxi vykladaný tak, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení súd vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením je omyl súdu pri aplikácii práva na správne zistený skutkový stav. O omyl v aplikácii práva ide vtedy, ak súd použil právny predpis iný, než ktorý použiť mal alebo ak síce použil správny právny predpis, ale nesprávne ho interpretoval na daný prípad.

10. Odvolacie dôvody uplatnené žalobcom neboli naplnené. Súd prvej inštancie vykonal vo veci dokazovanie v dostatočnom rozsahu pre náležité zistenie skutkového stavu, vykonanie ďalších dôkazov nebolo potrebné, vykonané dôkazy vyhodnotil podľa § 191 a § 192 CSP, z týchto dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam, na ktorých aj založil svoje rozhodnutie, zo zisteného skutkového

stavu vyvodil aj správny právny záver a nebolo zistené žiadne porušenie procesných práv ani iná vada konania, ktorá by mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Rozsudok súdu prvej inštancie zodpovedá požiadavkám kladeným na odôvodnenie rozhodnutí v zmysle § 220 CSP, keď súd prvej inštancie v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol rozhodujúci skutkový stav, primeraným spôsobom opísal priebeh konania a citoval právne predpisy, ktoré aplikoval na prejednávany spor a z ktorých vyvodil svoje právne závery, zistenia súdu prvej inštancie majú vecné i logické zakotvenie a prijaté skutkové a právne závery sú odôvodnené zrozumiteľne a v súlade s ustálenou súdnou praxou, preto odvolací súd rozsudok v napadnutej časti ako vecne správny potvrdil v súlade s § 387 ods. 1 CSP..

11.Odvolacie námietky odvolateľa boli už predmetom dokazovania pred súdom prvej inštancie, ktorý sa s nimi dôsledne vysporiadal pri rozhodovaní v danej veci. Ani ďalšie skutočnosti uvedené v odvolaní neumožňujú odvolaciemu súdu prijať iné závery a nie sú spôsobilé spochybniť vecnú správnosť napadnutého vy'roku rozsudku.

12.Podľa § 387 ods. 1 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo vy'roku vecne správne. Podľa ods. 2 ustanovenia ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

13.Odvolací súd sa plne stotožňuje so závermi a tiež argumentáciu súdu prvej inštancie. Na zdôraznenie správnosti odvolací súd dopĺňa nasledovné:

Žalobca vo svojom odvolaní najmä spochybnil kvalifikovanosť námietky premlčania vznesenou žalovaným. Odvolací súd v súvislosti s týmto uvádza, že zákon žiadnym spôsobom nestanovuje spôsob, akým je potrebné námietku premlčania uplatniť a taktiež nevyžaduje na uplatnenie námietky premlčania predloženie žiadnych dôkazov. V súvislosti s týmto odvolací súd poukazuje na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 7Cdo 203/2017, v ktorom sa dovolací súd zaoberal spôsobom vznesenia námietky premlčania a skonštatoval, že odvolací súd (v tomto prípade Krajský súd v Košiciach) odôvodnil svoje rozhodnutie spôsobom priečiacim sa zákonu ak sa nevysporiadal s námietkou premlčania z dôvodu, že žalovaný nevzniesol „kvalifikovanú“ námietku premlčania. V tomto rozhodnutí dovolací súd v bode č. 22 odôvodnenia ustálil, že „na formu námietky premlčania zákon nestanovuje žiadne požiadavky“. Odvolací súd ešte dopĺňa, že vznesenie námietky premlčania nie je totožné s opísaním pravdivých a úplných rozhodujúcich skutočností v zmysle § 132 ods. 1 CSP kde sa následne vyžaduje predloženie dôkazov na ich preukázanie. V zmysle § 124 CSP sa každé podanie posudzuje podľa jeho obsahu a preto ak strana v konaní vo svojom podaní akýmkoľvek spôsobom poukáže na premlčanie nároku súd je povinný podrobiť nárok protistrany preskúmaniu z hľadiska premlčania uplatneného nároku.

14.Záver súdu prvej inštancie ohľadom plynutia premlčacej doby považuje odvolací súd taktiež za správny. V prípade práva na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia je ustanovená kombinovaná premlčacia doba, t.j. subjektívna a objektívna premlčacia doba. Jej začiatok je upravený odlišne s tým, že tieto dve premlčacie doby začínajú, plynú a končia nezávisle na sebe. Subjektívna premlčacia doba je kratšia - dvojročná, objektívna premlčacia doba je buď trojročná v prípade bezdôvodného obohatenia vzniknutého z nedbanlivosti alebo desaťročná, ak ide o úmyselné bezdôvodné obohatenie. Ich vzájomný vzťah je taký, že pokiaľ skončí plynutie jednej z nich a dojde k vzneseniu námietky premlčania, premlčanie právo nemožno oprávnenému priznať (Najvyšší súd SR sp. zn. 3Cdo/169/2017).

15.Podľa názoru odvolacieho súdu v posudzovanom prípade je rozhodujúcou otázkou, kedy začala plynúť subjektívna dvojročná premlčacia doba. Subjektívna premlčacia lehota začína plynúť v období, kedy sa oprávnený subjekt dozvedel o bezdôvodnom obohatení povinného subjektu, o jeho výške, avšak túto vedomosť je potrebné odvíjať od toho, kedy oprávnený subjekt získal vedomosť o skutkových okolnostiach, z ktorých možno vyvodiť toto bezdôvodné obohatenie. Nie je vôbec relevantné právne posúdenie predmetného nároku. Treba totiž vychádzať z judikatúry Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 28Cdo/685/2011 zo dňa 28.3.2012, 33Odo/528/2006 zo dňa 29.3.2007, 28Cdo/3977/2007 zo dňa 18.3.2008, 30Cdo/2758/2006, ako aj z rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1Cdo/67/2011 a uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3Cdo/169/2017. Podľa týchto rozhodnutí sa v zmysle § 107 ods. 1 Občianskeho zákonníka vedomosťou sa nerozumie znalosť

právnej kvalifikácie, ale jedná sa len o skutkové okolnosti, z ktorých možno dôvodiť zodpovednosť za bezdôvodné obohatenie, nie je významné, či oprávnený má také právne znalosti, aby bol subjektívne schopný posúdiť uvedené skutkové okolnosti.

16. Pre uplatnený nárok, založený na bezdôvodnom plnení nad rámec poskytnutej istiny sú rozhodujúce tri zložky, o ktorých musel žalobca vedieť, aby mohol byť posudzovaný nárok titulom bezdôvodného obohatenia: 1. vedomosť o tom, že v dôsledku absencie zákonných náležitostí v zmluve o spotrebiteľskom úvere je poskytnutý úver bezúročný a bez poplatkov, resp. vedomosť o výške úrokov, ktoré sú v rozpore s dobrými mravmi, 2. vedomosť o obsahu zmluvy, teda, že zmluva obsahuje nesprávny údaj ohľadom RPMN, resp. neobsahuje údaje o výške, počte a termínoch splátok, 3. vedomosť o tom, že zo strany žalobcu došlo k plneniu nad rámec poskytnutej istiny. Tým, že splátky úveru uhradza sám dlžník, v tomto prípade žalobca, v jemu známej výške, je možné urobiť úsudok o okamihu zaplatenia sumy zodpovedajúcej istine na základe jednoduchého matematického výpočtu. Preto samotný dlžník sa musí dozvedieť o tom, že platí veriteľovi nad rámec poskytnutej istiny súčasne s okamihom, kedy uhradí splátku, ktorou poskytnutú istinu prvýkrát preplatí (rozhodnutie Krajského súdu Trenčín č. k. 17Co/372/2015-370 zo dňa 27.04.2016).

17. Rovnako odvolací súd poukazuje na ustálenú judikatúru, že pre začiatok plynutia dvojročnej subjektívnej premlčacej doby je rozhodujúci okamih, kedy sa oprávnený subjekt v konkrétnom prípade dozvie o tom, že došlo na jeho úkor k získaniu bezdôvodného obohatenia a kto ho získal. Rozhodujúci je moment, kedy sa oprávnený subjekt dozvie také okolnosti, ktoré sú relevantné pre uplatnenie jeho práva na súde. Touto vedomosťou sa rozumie znalosť takých okolností, z ktorých možno zodpovednosť za bezdôvodné obohatenie vyvodiť, nie znalosť právnej kvalifikácie. Okolnosti, za ktorých sa spotrebiteľský úver považuje za bezúročný a bez poplatkov, sú uvedené priamom zákone. Vedomosť žalobcu ako spotrebiteľa o bezúročnosti a bezpoplatkovosti jeho úveru je preto potrebné spájať s touto skutočnosťou, respektíve s vedomosťou o existencii zákona o spotrebiteľských úveroch, nakoľko ho nemôže ospravedlňovať to, že o tomto zákone nevedel. Viazat' začiatok plynutia subjektívnej premlčacej lehoty na okamih kontaktu žalobcu so Združením na ochranu práv občana - AVES, resp. jeho právnym zástupcom, od ktorého sa mal žalobca dozvedieť o tom, že úver poskytnutý žalovaným je bezúročný a bez poplatkov, a že z tohto dôvodu sa žalovaný mal na jeho úkor bezdôvodne obohatiť, by bolo neprimeranou ochranou práva vybočujúcou z účelu a právneho významu ustanovenia § 107 ods. 1 Občianskeho zákonníka.

18. Odvolací súd ďalej poukazuje na právny názor vyjadrený v aktuálnom rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1Cdo/238/2017 zo dňa 18.10.2018, v ktorom Najvyšší súd Slovenskej republiky zrušil rozsudok Krajského súdu v Prešove zo dňa 26.6.2017 sp. zn. 18Co/110/2016, pričom Najvyšší súd Slovenskej republiky sa v tomto rozhodnutí jednoznačne vyjadril k aplikácii 10-ročnej objektívnej premlčacej doby a mal za to, že jej aplikácia v týchto veciach neprichádza do úvahy. Z tohto dôvodu, keďže platí princíp právnej istoty a súdy by mali rozhodovať v súlade s rozhodovacou činnosťou najvyšších súdnych autorít, súd má za to, že aplikácia 10-ročnej premlčacej doby je v tomto prípade neprípustná.

19. V zmysle vyššie uvedenej judikatúry je odvolací súd toho názoru, že subjektívna lehota v predmetnej veci začala žalobcovi plynúť dňom zaplatenia tej splátky, ktorou prekročil istinu poskytnutého úveru, tak ako to posúdil súd prvého stupňa. Potom súd prvej inštancie správne posúdil uplynutie subjektívnej premlčacej doby a v dôsledku toho časť nároku, u ktorého došlo k premlčaniu, zamietol.

20. Odvolateľ ďalej spochybnil dôvodnosť zamietnutia nároku na priznanie primeraného finančného zadosťučinenia. V súvislosti s týmto sa odvolací stotožňuje s argumentáciou súdu prvej inštancie nakoľko je nesporné, že žalobca bol so svojím nárokom úspešný len v rozsahu 32% a teda žalovaný bol úspešnejší preto potom nie je možné považovať žalobcu za úspešného v tomto spore. Je tu však ďalší argument pre zamietnutie uvedeného nároku žalobcu.

21. V rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 20.03.2008, sp. zn. 6 Obo 302/2016 súd vymedzil kritériá pre posúdenie finančného zadosťučinenia, keď pri posudzovaní je treba prihliadať na všetky okolnosti veci, najmä na to, že ide o vyrovnanie ujmy postihnutého a že ide o určitú sankciu postihujúcu toho, kto závadne konal. Nestačí však na tieto kritériá iba poukázať, ale aj preukázať vznik takých okolností, ktoré by umožnili priznať finančné zadosťučinenie. Žaloba týkajúca sa

primeraného finančného zadosťučinenia podľa ust. § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa sa nazýva žalobou satisfakčnou, pretože primerané zadosťučinenie sa označuje za prostriedok satisfakcie. Okrem satisfakčnej funkcie má inštitút primeraného finančného zadosťučinenia taktiež funkciu sankčnú, pretože zaplatenie zadosťučinenia predstavuje pre porušiteľa taktiež finančnú ujmu, nie len ujmu morálnu. Primerané finančné zadosťučinenie je považované za nástroj k odstráneniu ujmy nemateriálnej povahy, a teda nie ako náhrada za spôsobenú materiálnu škodu. Plní taktiež funkciu preventívnu, pretože musí odradovať od ďalšieho nezákonného postupu porušiteľa. Tento účinok môže vyvolať len finančné zadosťučinenie zodpovedajúce významu chráneného záujmu. Žalobca v spore musí preukázať, že sa žalovaný dopustil porušenia práva alebo povinnosti ustanovenej zákonom o ochrane spotrebiteľa a osobitnými predpismi. Nárok na primerané finančné zadosťučinenie podlieha voľnej úvahe súdu, čo však neznamená ľubovôľu súdu. Pre svoju úvahu súd musí mať k dispozícii dostatok tvrdených a preukázaných skutočností, z ktorých súd pri svojich úvahách musí vychádzať. Žalobca ani vo svojej žalobe, ani v priebehu sporu pred súdom prvej inštancie neuviedol žiadne skutočnosti, na základe ktorých by bolo možné vychádzať pri prípadnom priznaní nemajetkovej ujmy.

22. V zmysle vyššie uvedených dôvodov odvolací súd potvrdil zamietavý výrok rozsudku súdu prvej inštancie ako vecne správny vrátane súvisiaceho výroku o trovách konania. Odvolací súd potvrdil aj výrok rozsudku súdu prvej inštancie o trovách konania, aj keď nebolo citované ustanovenie § 255 ods. 2 CSP a je uvedené nesprávne tvrdenie, že žalovaný mal vo veci plný úspech. Úspech žalovaného bol totiž prevýšil úspech žalobcu.

23. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa ust. § 396 ods. 1 v spojení s ust. § 255 ods. 1 CSP. Nakoľko žalobca nebol so svojim odvolaním úspešný nemožno mu priznať náhradu trov odvolacieho konania a keďže žalovanému preukázateľne trovy nevznikli, odvolací súd žiadnej zo strán nepriznal náhradu trov odvolacieho konania.

24. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP). Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1,2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP). Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).